

**การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก**  
**THE DEVELOPMENT OF ENGLISH READING COMPREHENSION ABILITY FOR  
GRADE 8 STUDENTS BY USING SQ4R LEARNING MANAGEMENT  
WITH GRAPHIC ORGANIZERS**

บัวบุชา สุพานิช\* และ กัญญาวดี แสงงาม  
Buabucha Suphanit and Kanyawadee Saeng-ngam

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด  
Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

Received: 10 June 2023

Revised: 16 July 2023

Accepted: 20 July 2023

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ  
ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2  
ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ  
เพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการ  
เรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา  
ปีที่ 2/1 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด จำนวน 20 คนได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือ  
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสำหรับนักเรียน  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ  
ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า  
ความเชื่อมั่น 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน  
มาตรฐาน และการทดสอบโดยใช้ Wilcoxon Signed Rank Test

\* Corresponding author: บัวบุชา สุพานิช

E-mail: buabucha.sup@reru.ac.th

ผลวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 79.04/75.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 75/75 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**คำสำคัญ:** ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, การจัดการเรียนรู้, SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

### Abstract

The purposes of this research were to 1) develop SQ4R learning management with graphic organizers in English reading comprehension ability for grade 8 students at the effectiveness of 75/75 level and 2) to compare the English reading comprehension ability of grade 8 students before and after using SQ4R learning management with graphic organizers. The sample of the research were 20 grade 8 students at Roi Et Collage of Dramatic Arts in the second semester of the academic year 2022, by Cluster Random Sampling. The research instruments consisted of 1) 12 SQ4R learning management with graphic organizers lesson plans and 2) 4 multiple choices of English reading comprehension tests; 30 items with a reliability of 0.81. The data were analyzed by mean, percentage, Standard Deviation (S.D.), and Wilcoxon Signed Rank Test.

The research results were as follows: 1) The SQ4R learning management with graphic organizers was effective in developing the English reading comprehension ability of grade 8 students as demonstrated by an efficiency score of 79.04/75.5, which was higher than the criteria set at level 75/75.

2) The English reading comprehension ability prior lessons and after lessons indicated that the grade 8 students' scores after lessons were higher than prior lessons by statistically significant at .05 level.

**Keywords:** English Reading Comprehension Ability, Learning Management, SQ4R with Graphic Organizers

## บทนำ

ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมโลกปัจจุบัน เป็นรากฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมุมมองที่หลากหลายและวิสัยทัศน์ของสังคมโลกที่นำมาสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองของตนเองและผู้อื่น เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2551: 220) จากความสำคัญของภาษาต่างประเทศดังกล่าว ภาษาที่มีบทบาทสำคัญและใช้สื่อสารกันอย่างแพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่ง คือ ภาษาอังกฤษ เพราะเป็นภาษาที่ผู้คนในหลายประเทศใช้เป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้บรรจุภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลักที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจภาษาวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและมีทักษะความสามารถในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2551: 221) อย่างไรก็ตามจากทักษะความสามารถทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมานั้น ทักษะหรือความสามารถทางภาษาที่สำคัญที่สุดด้านหนึ่ง คือ การอ่าน โดยเฉพาะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะบุคคลมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจเนื้อหาบทความและเอกสารที่ปรากฏอยู่ในสื่อที่พบในชีวิตประจำวันและค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสติปัญญา สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นที่ 12 เรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มมากขึ้นและมีทักษะ 3R8C ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนพึงมีในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการอ่าน (Reading) เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนสามารถปฏิบัติได้ (สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 15-16) นอกจากนี้ Amriani (2015: 5) กล่าวว่าไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension) เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญและตอบ โจทย์ผู้เรียนในของโลกศตวรรษที่ 21 ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจข้อมูลจากแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆได้ด้วยตนเอง อีกทั้ง ช่วยปลูกฝังอุปนิสัยรักการอ่านได้ในอนาคต นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 196) กล่าวว่าไว้ว่า การอ่านจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ความสำคัญของเรื่องและสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่าง แท้จริงและนำทักษะการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงประกาศให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อปลูกฝัง ให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ นักเรียนส่วนมากอ่าน ไม่ออกหรือไม่เข้าใจความหมายของข้อความที่กำลังอ่าน จึงไม่สามารถจับใจความสำคัญและ รายละเอียดของเรื่องได้ แม้รู้ประโยชน์ของภาษาอังกฤษแต่ก็ขาดความสนใจ คิดว่าการอ่าน ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ยาก มีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวันน้อย อีกสาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะครู มีวิธีการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ไม่หลากหลายหรือไม่เหมาะสมกับพัฒนาการ ของผู้เรียน (เรวดี หิรัญ, 2539: 51) เช่นเดียวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการสัมภาษณ์ ครูพี่เลี้ยง ดร.ณัฐภูมิ ภูมิพันธุ์ (สัมภาษณ์, 8 พฤษภาคม 2565) เนื่องจากบริบทของสถานศึกษาจะเน้นการจัดการเรียนการสอนทางด้าน ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นหลัก นักเรียนส่วนมากจึงให้ความสำคัญกับวิชาเอกที่ตนเองสนใจ มากกว่า ซึ่งได้ทราบว่าปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ สอดคล้องกับรายงานข้อมูลการทดสอบ ทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาอังกฤษ ในปี การศึกษา 2562 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดจากค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ของ โรงเรียนเทียบกับระดับประเทศ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนอยู่ที่ 29.42 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ประเทศคือ 33.25 (วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด, 2563: 28) และรายงานการประชุมสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ประจำปี ครั้งที่ 8/2563 ประเด็นการวัดระดับทักษะด้านภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามคณะกรรมการจึงได้มีการร่วมเสนอแนวทางแก้ไข

ปัญหานี้ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง เช่น ครูต้องสร้างแผนการสอนที่สามารถบูรณาการเอาศิลปะในแขนงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาเอกของนักเรียนเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษาและส่งเสริมความสามารถทางภาษา เช่น การฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไป เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางภาษาดียิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อที่สูงขึ้นได้ (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2563: 21-22) อย่างไรก็ตามปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ณ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมานี้ยังคงปรากฏอยู่ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงตัวผู้เรียนและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ จากรายงานข้อมูลการประชุมภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2564 พบว่า ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2/2564 ที่ผ่านมามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 12.5 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยนักเรียนมีปัญหาส่วนของการอ่านเพื่อความเข้าใจมากที่สุด เนื่องจากองค์ประกอบ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนั้น จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการเข้าใจคำศัพท์และการตีความของผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ แต่เนื่องด้วยความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนมีไม่เท่ากัน ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจับใจความหรือเชื่อมโยงแนวความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด, 2565: 5-6) นอกจากนี้ วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ อีกทั้งเนื้อหาที่นำมาใช้ในการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษต่ำ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เช่น ทฤษฎีและวิธีการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจในรูปแบบต่าง ๆ จนได้พบแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ตั้งอยู่บนทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) และทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ที่มีผู้วิจัยจำนวนมากนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน โดยเป็นวิธีการที่ควบคุมกระบวนการอ่านอย่างมีเป้าหมายชัดเจน สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับความรู้ใหม่จากเนื้อเรื่องที่อ่าน ทำให้เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว คัดเดาคำตอบจากคำถามที่กำหนดไว้ได้ ซึ่ง SQ4R มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 ขั้นตอนที่สามารถนำมาปรับใช้ในชั้นการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ

เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้ ดังนี้ 1) S: Survey คือ สำรวจ โดยเริ่มจากให้ผู้อ่านสำรวจเนื้อเรื่องคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง 2) Q: Question คือ ตั้งคำถาม เพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง 3) R1: Read คือ การอ่านข้อความในบทอ่านอย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ 4) R2: Record คือ จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน 5) R3: Recite คือ การสรุปใจความสำคัญและทบทวนคำตอบ และ 6) R4: Reflect คือ การสะท้อนหรือแสดงความคิดเห็นจากการอ่านว่าได้เรียนรู้อะไรจากการอ่าน (สุนทรสินธพานนท์, 2554: 224-225) นอกจากนี้ ครูสามารถนำเอาเทคนิคอื่น ๆ มาบูรณาการเข้ากับ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้อีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้วิจัยพบว่า มีการนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการจดบันทึก (Record) และขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite) เป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับ มยุรฉัตร ฉัตรพุดชัย (2559: 8-9) ญัฐภัทพรธรรมสมบัติ (2559: 8-10) กมลวรรณ เกตุภูงา (2563: 43) และ กานต์ธิดา ทองจันทร์ (2564: 44) ซึ่งมีการใช้รูปแบบผังกราฟิกที่แตกต่างกันไป เนื่องจากบทอ่านแต่ละเรื่องจะมีความยากง่ายแตกต่างกัน ดังนั้น การเขียนผังกราฟิกในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการใช้งานและเหมาะสมกับบทอ่านจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนจัดกระทำข้อมูลได้อย่างเป็นระเบียบ ช่วยสรุปข้อมูลจากเนื้อหาจากบทอ่านที่ยากให้เข้าใจง่ายมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการจดจำระยะยาวได้ โดยผังกราฟิก (Graphic Organizers) ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ จากองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ ความจำข้อมูล กระบวนการทางปัญญา และ อภิปัญญา (Metacognition) อีกทั้งทฤษฎีการเรียนรู้ยังมีความหมายและทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) (ทิตนา แชมณี, 2553: 221-296) ซึ่งการที่ผังกราฟิกนำเสนอข้อมูลในลักษณะของแผนภาพแบบต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ ได้ดียิ่งขึ้น (Novak, 2010: 27-28) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ผังกราฟิกที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามเนื้อหาที่ใช้และระดับความสามารถของนักเรียน ดังนี้ 1) แผนผังความคิด (Mind Map) และ 2) ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นความคิดรวบยอด 3) ผังใยแมงมุม (Spider Map) ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล และ 4) KWL ที่ใช้

ในการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยนำผังก้างต้นมาข้างต้นมาสลับใช้ในชั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังก้างมาใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากวิธีการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายและเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการมีความรู้ด้านคำศัพท์ การหาใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนสามารถตีความหมายจากเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และนำเอาผังก้างมาใช้ในการสรุปใจความสำคัญ เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยมีการจัดระบบข้อมูล มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์เป็นหมวดหมู่และทำให้ผู้เรียนเกิดการจดจำระยะยาว นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอนที่สนใจจะพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังก้างเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังก้าง

### สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design)

## 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 2 ห้อง รวม 37 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 Arts Tour รายวิชาภาษาอังกฤษ รหัสวิชา อ 22102 จำนวน 12 แผน รวมเวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก โดยผังกราฟิกที่ผู้วิจัยนำมาสลับใช้ในชั้นการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ประกอบด้วย ผังความคิด (Mind Map) ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ผังใยแมงมุม (Web Diagram) ไดอะแกรม (Diagram) และ KWL มาบูรณาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

**ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading)** ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 สำรวจ (S-Survey)

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q-Question) + ผังตาราง

**ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading)** ประกอบด้วย

ขั้นที่ 3 อ่าน (R1-Read)

ขั้นที่ 4 จดบันทึก (R2-Record) + ผังตาราง

**ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading)** ประกอบด้วย

ขั้นที่ 5 ขึ้นสรุปใจความสำคัญ (R3-Recite) + ผังความคิด/ผังมโนทัศน์/ผังใยแมงมุม/KWL

ขั้นที่ 6 ขึ้นทบทวนและสะท้อน (R4-Reflect)

เมื่อจัดทำแผนแล้วเสร็จทั้ง 12 แผนจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและปรับตามข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผน โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท ผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.69-4.89

2.2 แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตสาระ จัดทำโครงสร้างของแบบวัด จัดทำแบบวัดจำนวน 50 ข้อ แล้วนำแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผ่าน มีจำนวน 42 ข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.80-1.00 จากนั้นนำแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ที่ผ่านการตรวจคัดค้านความสอดคล้อง จำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 45 คน จากนั้นทำการตรวจคำตอบและนำคะแนนของการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.41-0.8 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27-0.65 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับโดยสูตร KR-20 โดยผลการวิเคราะห์หาค่าเท่ากับ 0.81 จากนั้นเลือกข้อคำถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ที่วัดองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การตีความ 7 ข้อ 2) การเข้าใจคำศัพท์ 6 ข้อ 3) การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 14 ข้อ และ 4) การสรุปความ 3 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามขั้นตอนที่สถาบันวิจัยกำหนดอย่างถูกต้อง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นกลุ่มเปราะบาง ผู้วิจัยจึงต้องได้รับการยินยอมจากผู้เรียนในการเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 จัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 12 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

3.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้ทราบ

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ทำแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ และผู้วิจัยบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนเพื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังจากที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3.4 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 12 แผน

3.5 เมื่อดำเนินการสอนครบทั้งหมดแล้ว ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ทำแบบวัดการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบปรนัยหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนเพื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบก่อนใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3.6 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลการดำเนินการวิจัย

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกและผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.04/75.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 75/75 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

| กระบวนการ/ผลลัพธ์                 | จำนวน<br>นักเรียน (n) | คะแนน<br>เต็ม | $\bar{X}$ | S.D. | ร้อยละ |
|-----------------------------------|-----------------------|---------------|-----------|------|--------|
| ประสิทธิภาพของกระบวนการ ( $E_1$ ) | 20                    | 396           | 313       | 1.77 | 79.04  |
| ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ( $E_2$ )   | 20                    | 30            | 22.65     | 3.37 | 75.5   |

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนประสิทธิภาพ กระบวนการ ( $E_1$ ) ค่าเฉลี่ยจากคะแนนใบงานและพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนทั้งหมดเท่ากับ 313 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.04 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ( $E_2$ ) ค่าเฉลี่ยจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนเท่ากับ 22.65 คิดเป็นร้อยละ 75.5 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.04/75.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

**ตารางที่ 2** ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

| การวัด    | n  | คะแนนเต็ม | $\bar{X}$ | S.D. | ผลการทดสอบโดยใช้ Wilcoxon Signed Ranks test |    |           |       |     |
|-----------|----|-----------|-----------|------|---------------------------------------------|----|-----------|-------|-----|
|           |    |           |           |      | Post-Pre                                    | n  | Mean Rank | Z     | Sig |
| ก่อนเรียน | 20 | 30        | 13.5      | 5.03 | Negative Ranks                              | 0  | .00       | 3.93* | .00 |
| หลังเรียน | 20 | 30        | 22.65     | 3.39 | Positive Ranks                              | 20 | 10.50     |       |     |

\*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## อภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.04/75.5 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตร คู่มือการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อให้เห็นถึงบทบาทครูบทบาทผู้เรียน และเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในสถานศึกษา ศึกษาองค์ประกอบในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วจึงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาประยุกต์กับเทคนิคการสอนที่เลือก ซึ่งสอดคล้อง

กับงานของ มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2552: 36) นอกจากนี้ สิ่งที่ทำให้ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเพราะขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีลำดับขั้นตอนแบบแผนชัดเจนตามกลไกการเรียนรู้ของสมอง ซึ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการคิดของผู้เรียนและสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้ เมื่อนำมาบูรณาการร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในชั้น ต่าง ๆ จะช่วยจัดเนื้อหาที่ต้องการรู้ให้เป็นระเบียบและสามารถนำมาสรุปให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากยิ่งขึ้น โดยทุกขั้นของการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะคอยแนะนำแนวทางและคอยกระตุ้นให้นักเรียนได้ลองตั้งคำถามและหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาใหม่เพื่อตั้งคำถามหาคำตอบและทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ เนื้อหาที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนค่อนข้างให้ความสนใจและมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ เมื่อได้รับการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ของรูเมลฮาร์ท (Rumelhart, 1981: 22-23) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้อ่านที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านจะเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีและรวดเร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในห้อง สิ่งนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจต่อเรื่องที่เรียนได้อย่างดี จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกร ทูลศิริ (2561: 116-117) ที่ศึกษาผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เท่ากับ 76.76/70.13 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ 70/70 และยังสอดคล้องกับกมลวรรณ เกตุภูงา (2563: 92-93) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.00/82.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนคะแนนเฉลี่ย 13.5 และหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก มีคะแนนเฉลี่ย 22.65 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เนื่องจาก ในขั้นการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้นำผังกราฟิกประเภทการนำเสนอข้อมูลที่เป็นความคิดรวบยอด ประกอบด้วย ผังความคิด (Mind Map) และผังมโนทัศน์ (Concept Map) มาใช้ในบทอ่านที่มีเนื้อหาและรายละเอียดค่อนข้างมาก เพื่อจัดลำดับข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่และเข้าใจง่ายมากขึ้น อีกทั้งทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์ ใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้ผังใยแมงมุม (Web Diagram) ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลกันในบทอ่านที่มีการนำเสนอเหตุการณ์หรือข้อมูลที่เชื่อมโยงเหตุและผล ซึ่งส่งเสริมกระบวนการคิดและการตีความ อีกทั้งใช้ผังกราฟิกตระกูล K โดยใช้ KWL ที่เหมาะกับการเสนอข้อมูลและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนโดยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยนำผังดังที่กล่าวมาข้างต้นมาสาธิตใช้ในขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ เพื่อให้นักเรียนผังกราฟิกมาใช้ในการสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนที่ได้จากการอ่าน เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพ เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยมีการจัดระบบข้อมูล มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์เป็นหมวดหมู่และทำให้ผู้เรียนเกิดการจดจำระยะยาว อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่ผู้วิจัยศึกษามาเป็นไปตามแนวทางการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจและเป็นไปตามหลักพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวทางการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558: 99-100) ที่ได้เสนอกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่เชื่อมโยงกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ประกอบด้วย 1) ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading) 2) ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading) และ 3) ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading) ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสามารถนำขั้นกิจกรรมดังกล่าวมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกที่พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภัทร์สร

สมบัติ (2559: 114-117) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์เดช ประจันทร์เสน (2559: 48-50) ที่ได้ศึกษาผลการสอนอ่านแบบ SQ4R ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการทดลองการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มันทนา อุดทอง (2561: 84-86) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเนินมะหาด จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปวีณ์ ชมพูนุช (2563: 93-95) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์อาร์ (SQ4R) ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ครูควรกำหนดระดับความยากของเนื้อเรื่องที่อ่านตามระดับความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งเตรียมความพร้อมนักเรียนในการทำความเข้าใจวิธีการใช้ผังกราฟิกแต่ละชนิดในการสรุปเนื้อหาที่อ่าน

1.2 ในการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ครูควรวางแผนกิจกรรมตามขั้นตอนให้เหมาะสมตามระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ โดยยืดหยุ่น

ระยะเวลาให้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ นั่น เนื่องจากถ้าระยะเวลา  
น้อยเกินไป อาจมีผลในการจัดกิจกรรมที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.3 ในการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก ผังกราฟิกที่ผู้เรียน  
สามารถทำความเข้าใจการใช้ได้ง่ายและสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาสรุปสาระสำคัญ  
ได้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ คือ ผังความคิด (Mind Map) และผังมโนทัศน์ (Concept  
Map) ซึ่งครูที่สนใจสามารถนำไปบูรณาการใช้กับการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาหรือกลุ่มสาระ  
อื่น ๆ

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียนที่ได้รับการจัดการ  
เรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก

2.2 ควรมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก  
ที่พัฒนากระบวนการคิดของนักเรียนที่ได้จากการสรุปการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ  
โดยใช้ผังกราฟิกในช่วงชั้นอื่น ๆ

## เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เกตุญา. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ  
เข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R  
ร่วมกับแผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา  
หลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.  
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานต์ธิดา ทองจันทร์. (2564). ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก  
ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.  
การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย  
นเรศวร.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี  
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐกร ทูลศิริ. (2561). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค SQ4R. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา  
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐภัทร์สร สมบัติ. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ  
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ  
แผนผังกราฟิก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ  
การสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ณรงค์เดช ประจันต์เสน. (2559). ผลการสอนอ่านแบบ SQ4R ต่อความเข้าใจในการอ่าน  
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2.  
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ  
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ณัฐภูมิ ภูมิพันธุ์. (8 พฤษภาคม 2565). ครูชำนาญการ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด. สัมภาษณ์.
- มยุรฉัตร ฉัตรพุฒิชัย. (2559). ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกต่อ  
ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน  
สระกะเทียมวิทยาคม “สังวรเจษฎ์ประกาศมอุปถัมภ์” จังหวัดนครปฐม.  
การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ  
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2552). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.  
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มันทนา อุตทอง. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อความ  
เข้าใจในการอ่านและศึกษาเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธย  
ศึกษาปี ที่ 1 โรงเรียนบ้านเนินมะหาด จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรวดี หิรัญ. (2539). สอนอย่างไรเด็กจึงจะอ่านภาษาอังกฤษให้เข้าใจในแนวคิดและวิธีการ  
สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย.

- วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด. (2563). รายงานข้อมูลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน  
พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2562.  
สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2565, จาก <http://cdare.bpi.ac.th/>
- วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด. (2565). รายงานการประชุมภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏ  
ศิลป์ร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2564. (เอกสารประกอบการประชุม). 19 มีนาคม 2565.  
ร้อยเอ็ด: ห้องโสตทัศนศึกษา อาคารเทพบัณฑิต วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด สถาบัน  
บัณฑิตพัฒนศิลป์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2554). การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร  
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุปวีณ์ ชมพูนุช. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟวอาร์ ที่มีต่อ  
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนวิชา  
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร  
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2563). รายงานการประชุมสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครั้งที่  
8/2563. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2566, จาก [https://www.bpi.ac.th/upload/  
media/2021/09/74766131c87ae658c.pdf](https://www.bpi.ac.th/upload/media/2021/09/74766131c87ae658c.pdf)
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี.  
สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2565, จาก [https://www.oap.go.th/images/documents/  
about-us/policy/Master\\_Plan\\_2561-80.PDF](https://www.oap.go.th/images/documents/about-us/policy/Master_Plan_2561-80.PDF)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษา  
อังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป  
(CEFR) ระดับชั้นมัธยมศึกษา. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2565, จาก  
[https://pubhtml5.com/gggq/bweL/คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ  
แนวใหม่\\_ตามกรอบ\\_CEFR\\_ระดับมัธยม/17](https://pubhtml5.com/gggq/bweL/คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่_ตามกรอบ_CEFR_ระดับมัธยม/17).

- Amriani, L. (2015). **A Study on Teaching Reading Comprehension Recount Text Using Student Teams Achievement Divisions (STAD) Technique to The Eighth Grade Students of SMPN 8 Kediri in Academic Year 2014/2015.** Faculty of Teacher Training and Education, University of Nusantara PGRI Kediri, Indonesia.
- Novak, J.D. (2010). Learning, Creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations. **Journal of e-learning and Knowledge Society**, 6(3), 21-30.
- Rumelhart, D. E. (1981). **Schemata. The Building Block of Cognition.** New York: International Reading Association.